

Skilsmisse - bodeling

Det er smukt og dejligt at blive gift, men en barsk realitet, når ægteskabet på et tidspunkt slutter. Og det gør det på en af to måder – enten ved den ene ægtefælles død eller ved separation/skilsmisse.

Hvis ægteskabet ender med dødsfald, har ægtefællerne forhåbentlig forinden fået oprettet et testamente, der tager højde for den situation og de ønsker, som ægtefællerne måtte have for arvens fordeling mv.

Ender det med skilsmisse, skal der ud over selve separationen/skilsmissen ske en deling af ægtefællernes ejendele.

Anmodning om separation/skilsmisse indgives til Statsforvaltningen, som kan behandle anmodningen, hvis der er enighed om vilkårene, dvs. om ægtefællebidrag samt hvem af ægtefællerne, der skal overtage et eventuelt lejemål. Man kan få vejledning hos Statsforvaltningen, og ægtefællerne kan ligeledes bede om et møde til forhandling af aftaler om ægtefællebidrag og/eller lejemål i Statsforvaltningen. Hvis ikke parterne bliver enige, sender Statsforvaltningen sagen til retten, der indkalder ægtefællerne til et retsmøde for derpå at afgøre uenigheden ved en dom. Eventuelt kan man ved retsmægling forsøge at forlige uenighederne forinden dom.

Den anden og ofte tungere del af skilsmissen, er delingen af det, som ægtefællerne ejer.

Hvis der i ægteskabet er særeje, skal særejet ikke deles. Det er kun fælleseje, der skal deles ved separation/skilsmisse. I Danmark har man formuefællesskab (også kaldet fælleseje), hvis ikke ægtefællerne har oprettet *ægtepagt* om særeje. En ægtefælle kan også have modtaget arv eller gave, der af arvelader/giver er gjort til særeje og derfor skal holdes uden for delingen.

Deling af fælleseje er fra 1. marts 2012 blevet væsentligt enklere og billigere end det var tidligere.

Bodelingssager behandles af skifteretten, og her forventes ægtefællerne ikke at møde med advokat. Skiftedommeren indkalder til et møde, og hver ægtefælle skal indgive en opgørelse over, hvad ægtefællen selv ejer, og hvad den anden ægtefælle ejer. Man kan finde nærmere vejledning og blanketter på Rettens hjemmeside.

Oplysningerne bruger skiftedommeren til på mødet at søge at nå en aftale om, hvordan deling skal ske. Hvis det lykkes, er sagen slut med det – og det koster kun et gebyr på 400 kr. til skifteretten.

Hvis parterne ikke kan nå til enighed, sender skiftedommeren bodelingssagen til en af skifterettens bobehandlere - det vil sige en af de advokater, der særligt er udpeget af Skifteretten til at bistå i sådanne sager. Der påløber så en større retsafgift, nemlig 0,5% af aktivmassen, dog maksimalt 10.000 kr. Tidligere var skifteafgiften 2% af aktivmassen - var der et hus til en værdi på f.eks. 2,5 mio. og andre aktiver (måske sommerhus, aktier, bankindestående) for f.eks. 1,5 mio. kr., ville skifteafgiften andrage 2 % af 4 mio. kr. eller 80.000,- kr. Det fik mange til på forhånd at opgive at gå rettens vej for at opnå en rimelig eller mere retfærdig deling.

Ægtefællerne skal endvidere betale bobehandlerens honorar, som ofte er begrænset til et bestemt beløb og et bestemt tidsforbrug for bobehandleren, samt faktiske udgifter til f.eks. vurdering af enkelte eller flere aktiver.

Bobehandleren indkalder parterne til et møde, fremskaffer yderligere oplysninger og søger ofte igen, om der er mulighed for en forligsmæssig løsning. Lykkes det ikke, kommer bobehandleren med forslag til en afgørelse. Dette forslag vil Skifteretten tage stilling til, hvis parterne ikke kan acceptere forslaget. Bobehandleren kan ikke træffe afgørelser, det kan kun Skifteretten.

Er bodelingssagen og formueopgørelsen kompliceret, bør hver ægtefælle have sin egen advokat til at bistå sig. Men udgangspunktet er, at Skifteretten eller i anden omgang bobehandleren og/eller Skifteretten finder en løsning, uden at ægtefællerne har nødig at have egen advokat. Det gør delingen væsentlig billigere for parterne end tidligere. Så når der er uenighed om deling af fællesboet, bør ægtefællerne kontakte Skifteretten, betale 400 kr. i gebyr, udfylde blanketterne, som de får fra Skifteretten – og så lade sig indkalde til møde i Skifteretten til vejledning og mægling.

Der er dog ingen garanti for en "billig" løsning. Kan der ikke opnås enighed, og begge parter synes, at de har behov for egen advokat, er vi til dels tilbage til det gamle system, hvor ægtefællerne ud over de egentlige bobehandlingsudgifter også skal betale salær til egen advokat.

Men med lidt smidighed kan de fleste ægteskaber nu ofte afsluttes på en økonomisk fornuftig måde.